

Voorzitter: J. van Hoorn (GL)

Namens de raad: T. van de Vendel (GL), R. Gierkink (PvdA), A. Poelstra (D66), T. van Zoelen (PvdD), M. den Os (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), T. Wuestman (S&S), R. van der Heide (CU), S. Kooi (CDA), E. Bernabela (PvH), R. Staijen (Groep Staijen)

Namens de griffie: A. van Linschoten

Burgerberaad Afval

05:17:00

Voorzitter: Goedenavond en welkom bij deze beeldvormende sessie over het Burgerberaad Afval. We gaan het in een iets andere setting en opstelling doen dan wij hier normaal gesproken gewend zijn. Ik zal - hopelijk voor mijn collega's - relatief weinig aan het woord zijn vanavond. Deze beeldvormende sessie staat in het teken van de overhandiging van de adviezen vanuit het Burgerberaad. Deze zullen zo dadelijk formeel worden overhandigd aan de gemeenteraad en ik zal het in ontvangst nemen samen met een collega. We hebben een vrij vol, maar bovenal feestelijk programma dat aan elkaar gepraat gaat worden door Robin Koster. Voordat we daartoe overgaan, heb ik begrepen, beginnen we met een aftermovie. Volgens mij kan die gestart worden.

05:17:52

Film: Vandaag een heel bijzonder moment. De adviezen vanuit het Burgerberaad zullen straks officieel worden overhandigd aan de gemeenteraad. Wat het extra mooi maakt, is dat hier een aantal deelnemers vanuit het Burgerberaad aanwezig zijn. Twee van deze deelnemers zullen straks officieel het adviesrapport overhandigen aan de gemeenteraad, maar eerst een korte terugblik hoe we hier samengekomen zijn.

05:18:26

Film: Dames en heren, welkom! Hoe vaak krijg je de kans om als inwoner aan een initiatief als dit mee te doen? Hoe vaak krijg je de kans om echt over een belangrijk maatschappelijk vraagstuk mee te denken? Niet op een avond of één sessie of bij een inspraakmoment, maar gedurende zes bijeenkomsten je verdiepen in een onderwerp. Niet alleen, maar met een afspiegeling van de gemeente.

05:18:53

Film: Ik doe mee, omdat ik nieuwsgierig ben hoe dit proces verloopt en wat de uitkomsten zijn en of het wat oplevert.

05:18:59

Film: Het sluit heel goed aan bij mijn studie. Ik doe SJD, sociaal juridische dienstverlening. Daarbij vind ik goed zorgen voor het klimaat belangrijk, omdat onze generatie veel moet doen en moet betekenen om de wereld leefbaar te houden.

05:19:14

Film: Hoe zorgen we blijvend voor minder afval in de gemeente Groningen? De overdracht van de gemeenteraad en de wethouder namens het college aan de deelnemers.

05:19:31

Film: Ik ga vandaag naar het afvalbrengstation en daarna naar de bouwhub. Ik ben benieuwd.

05:19:38

Film: Ik ben vooral nieuwsgierig naar hoe ze het doen. Ik heb wel een idee in mijn hoofd, maar om het echt te zien, lijkt mij erg leuk.

05:19:57

Film: Als je er alleen maar over nadenkt en het nooit gezien hebt, kun je er veel moeilijker over meedenken dan als je het zelf gezien hebt. Ik vind het een goed idee.

05:20:32

Film: Vandaag hebben deelnemers, als het goed is, veel ervaringen opgedaan en veel gezien. Misschien hebben ze ook dilemma's meegekregen van een afvalverwerkingsfabriek of hoe er wordt omgegaan met afval in de gemeente. De bedoeling is dat ze die ervaringen en die dilemma's de volgende bijeenkomst meenemen en kunnen voorleggen aan experts en dat experts hun daar verder in kunnen brengen.

05:21:03

Film: Welkom iedereen. Het is vandaag de derde bijeenkomst. We zitten in de fase dat we informatie aan het verzamelen zijn, dat we kennis opdoen. De vorige keer zijn we op excursie geweest. Vandaag zijn er allerlei experts aanwezig die met de deelnemers in gesprek gaan over hun specifieke vakgebied.

05:21:25

Film: Wat mij het meest heeft verrast, is de aanpak die je kunt doen met bijvoorbeeld belonen. Of dingen normatief behandelen en er een soort motivatie aan verbinden zonder dat mensen daar meteen iets voor krijgen.

05:21:41

Film: Een van de verrassende dingen die ik gehoord heb, was over GFT-afval. Als dat in het gewone afval terechtkomt, dan wordt het restafval zo vervuild dat het niet meer goed recyclebaar is of in ieder geval veel meer moeite kost om het weer schoon te krijgen om te recyclen.

05:22:11

Film: We hebben in het begin kennism gemaakt met elkaar en kennis gemaakt met het vraagstuk. We hebben inmiddels excursies gedaan en we hebben experts gesproken. Vandaag is een spannende dag, want we zijn begonnen met het schrijven van de adviezen.

05:22:28

Film: Waar ik me voor in wil zetten, is communicatie. Communicatie vanuit de gemeente naar de burgers toe, naar iedereen toe en over hergebruik van dingen. Hoe meer iedereen weet, hoe meer iedereen gemotiveerd is om mee te werken hieraan.

05:22:53

Film: Ik vond het een hele interessante bijeenkomst. Ik heb veel met verschillende mensen gesproken en ook veel nieuwe meningen gehoord.

05:22:59

Film: De adviezen die vandaag gemaakt worden, worden voor de volgende bijeenkomst getoetst door de gemeente zelf. Er wordt gekeken naar het mandaat van de gemeenteraad. Daar zijn een aantal voorwaarden in benoemd, waaraan de adviezen moeten voldoen. Daar kijkt de gemeente naar, zodat we die input de volgende keer mee kunnen nemen om de adviezen af te maken.

05:23:26

Film: Sarah, het is zaterdag, het is hartstikke mooi weer en je bent toch gekomen.

05:23:30

Film: Het was lastig om uit bed te komen, maar ik ben er toch. Het is toch wel leuk.

05:23:35

Film: Ik moet je wel zeggen, ik stond vanmorgen voor het eerst niet te popelen.

05:23:40

Film: Dit is een heel actief onderdeel van het proces van burgerberaad. Je bent nu adviezen aan het schrijven en je krijgt feedback. Als je nu niet komt, dan heeft het niet veel zin om überhaupt mee te doen, heb ik het idee.

05:23:52

Film: We zijn er wel.

05:23:58

Film: Ik hoop dat wij met elkaar iets kunnen formuleren en volgende keer gaan stemmen voor een mooi pakket waarvan de ambtenaren gaan zeggen, dat gaan we verder berekenen en de politiek gaat zeggen, dat gaan we doen. Dat is de volgorde en zo zal het gaan werken. Ik ben benieuwd.

05:24:21

Film: Ik heb in verschillende groepjes gezeten en waar het steeds op terugkomt, is bewustwording en gedragsverandering. Dat zijn de lastigste onderwerpen, maar daar komen we steeds op terug.

05:24:43

Film: Het is leuk om met zo een ambtenaar te praten. Dan merk je hoe ontzettend veel er al over nagedacht wordt en hoe ingewikkeld die afwegingen kunnen zijn. Wij vroegen ons bijvoorbeeld af, waarom hebben we in Groningen van die pasjes nodig om de vuilniscontainers te openen? Blijkbaar hoeft dat namelijk in Den Haag niet. Een van de redenen is dat er anders veel bedrijfsafval verdwijnt in zo een container en daar moeten we dan met zijn allen voor betalen. Dat leer je van zo een ambtenaar.

05:25:16

Film: Het Burgerberaad is voor mij meer gaan leven gedurende de bijeenkomsten. Ik ben er steeds enthousiaster over geworden.

05:25:35

Film: Voor mij zou deze dag geslaagd zijn als mijn voorstel, wat ik ingediend heb, gehonoreerd wordt.

05:25:41

Film: Dit zou een voor mij geslaagde laatste sessie zijn als we met een mooi

adviesrapport komen, waarvan we echt denken dat het de vraag gaat oplossen. Hoe zorgen we blijvend voor minder afval in Groningen is een grote uitdaging. Ik zou tevreden zijn als wij adviezen uitbrengen waar de gemeente wat mee kan en waar we over een paar jaar of misschien zelfs eerder in de stad ook echt het resultaat van zien.

05:26:12

Film: Het grootste leermoment was voor mij om te ontdekken wat je als burger kunt toevoegen met je mening aan de gemeente. Er wordt natuurlijk vanuit de gemeente zoveel besloten, waar je soms niet eens weet van hebt, en daar heb je toch zeggenschap in.

05:26:34

Film: Wij kunnen natuurlijk hele leuke dingen bedenken, als beleidsambtenaar en als gemeente, maar uiteindelijk heb je de inwoners daarbij nodig. Ik heb van het Burgerberaad geleerd dat je door inwoners samen in gesprek te laten gaan en te laten delibereren ze echt goed bereikt en daardoor ook gedragen oplossingen en adviezen krijgt.

05:26:54

Film: Ik vind het een zinvolle manier om democratie te bedrijven. Dit is eigenlijk waar democratie over gaat, dat je burgers mee laat beslissen over dingen in de samenleving.

05:27:12

Film: Ik denk dat we kwalitatief goede adviezen hebben. Dit is een goed niveau om straks over te dragen aan de gemeente die daarmee aan de slag gaat.

05:27:21

Film: Voor mij persoonlijk was zero waste het belangrijkste onderwerp van dit burgerberaad. Ik denk dat we het afvalprobleem alleen kunnen oplossen als er echt minder afval geproduceerd wordt, dus minder verpakkingsmaterialen en herbruikbare producten.

05:27:36

Film: Ik vond het advies over GFT, waar ik zelf aan gewerkt heb, heel belangrijk.

05:27:41

Film: Ik vind het belangrijk om het scheiden te verbeteren, zodat we in kilo's naar beneden gaan. Er zijn veel adviezen voor aangedragen, dus daar kunnen ze vast wat mee.

05:27:52

Film: Een toast op het Gronings Burgerberaad! We gaan met zijn allen ervoor zorgen dat de politiek hier wat mee gaat doen. Op jullie!

05:28:03

Film: Ik zou aan de gemeenteraad mee willen geven om deze adviezen goed te lezen. Dit is de stem van de burgers. Dit is wat we als Groningers graag willen, dus doe er iets goeds mee.

05:28:22

Film: Verdrietig is een groot woord, maar ik ga het wel missen.

05:28:26

Film: In het filmpje hebben we kunnen zien dat de deelnemers erg enthousiast waren, betrokken en gezamenlijk tot gedragen adviezen zijn gekomen.

05:28:33

Film: De adviezen die opgesteld zijn door het Burgerberaad worden getoetst op verschillende criteria. We kijken naar haalbaarheid. Leidt het tot een significante stijging van de afvalstoffenheffing? Is het uitvoerbaar en is het juridisch haalbaar? Op basis van die toetsingscriteria worden de adviezen getoetst en geven wij een advies richting de gemeenteraad. Zij nemen dat mee bij hun besluitvorming over de diverse adviezen.

05:29:04

Film: De adviezen die uiteindelijk door de raad worden aangenomen, nemen wij op in ons nieuwe afvalbeleid en die zullen we uit gaan voeren. We hebben het Burgerberaad als heel positief en leerzaam ervaren, met name hoe we de taal van de inwoners kunnen spreken. We zullen nu eens kijken wat de leden van het Burgerberaad zelf van het Burgerberaad vonden.

05:29:24

Film: Welk cijfer geeft u het Burgerberaad?

05:29:27

Film: Ik zit rond de zeven.

05:29:29

Film: Ik denk een acht.

05:29:30

Film: Een zeven.

05:29:30

Film: Een acht.

05:29:32

Film: Echt wel negen.

05:29:32

Film: Ook een negen.

05:29:33

Film: Oeh, een zeven.

05:29:35

Film: Zeker een acht en een half of een negen.

05:29:38

Film: Een tien.

05:29:39

Film: Zeker een acht en een half.

05:29:40

Film: Zeven.

05:29:41

Film: Ik zou dit Burgerberaad een negen geven.

05:29:44

Film: Een negen.

05:29:44

Film: Een negen.

05:29:45

Film: Tien eigenlijk wel.

05:29:46

Film: Een acht.

05:29:47

Film: Een negen.

05:29:48

Film: Een negen.

05:29:48

Film: Een acht, denk ik.

05:29:49

Film: Ik geef een zeven.

05:29:50

Film: Ik denk een zeven en een half.

05:29:51

Film: Zeker een acht.

05:29:54

Film: Negen.

05:29:54

Film: In ieder geval een ruime voldoende, een acht.

05:29:56

Film: Ik geef het een acht.

05:29:58

Film: Een acht.

05:29:59

Film: Een acht.

05:30:00

Film: Ik denk wel een acht.

05:30:01

Film: Een tien.

05:30:02

Film: Een dikke tien.

05:30:04

Film: We zijn het avontuur aangegaan met meer dan honderd deelnemers. Samen hebben ze hun tijd, energie en ideeën gegeven. Dit heeft geleid tot breed gedragen

en zorgvuldig afgewogen adviezen. Het moment is nu gekomen dat deze adviezen worden overgedragen aan u, de raad.

05:30:37

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): De deelnemers zitten aan deze kant. Ik weet niet wat jullie ervan vonden, maar ik krijg een heel trots gevoel als ik die compilatie terugkijk. Ik hoop jullie ook! Een aantal van jullie zaten in het filmpje en ik zag wat ongemak als jullie jezelf in beeld zagen. Lars bijvoorbeeld, haha.

05:30:52

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Het is hartstikke leuk dat we die filmpjes hebben voor onszelf als naslagwerk. Het is belangrijk, daarom zijn wij vanavond hier als Burgerberaad en ik als voorzitter van jullie burgerberaad, om naar de gemeenteraad over te brengen wat we hebben gedaan. Dat is namelijk meer dan alleen het stuk papier wat jullie straks in handen krijgen. We hebben een hele bijzondere reis met elkaar gehad. We hebben veel geleerd. Ik heb van een deskundige gehoord, misschien heb ik hier meer geleerd vandaag dan ik heb gebracht. Ook deskundigen vonden het heel prettig om met de deelnemers in gesprek te gaan.

05:31:32

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Mooi van dit filmpje - complimenten aan Jan die naast mij staat - vind ik de verbinding die je daarin ziet. Ten eerste tussen gemeenteraad en de wethouder aan het begin en tussendoor met de ambtelijke organisatie, waar Rob net even het gezicht van was in de compilatie. Dat heeft echt wat gebracht. Er is verbinding ontstaan, ook tussen de gemeente en burgers. We snappen beter waarom er bepaalde keuzen worden gemaakt. Er is ook meer begrip ontstaan richting inwoners. We hebben iets bijzonders meegemaakt. Ik ben erg trots op dit Burgerberaad en ik heb veel zin om vanavond het advies over te dragen.

05:32:15

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Jullie zagen in het filmpje Sarah en Jan die de vraag in ontvangst namen. Sarah en Jan zijn vanavond ook hier om het advies aan jullie terug te geven. Ik wil vragen of Jan en Sarah naar voren willen komen om het adviesrapport te overhandigen.

05:32:38

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Voorzitter, kijk fantastisch.

05:32:51

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Een officieel moment.

05:32:53

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Jan, wil jij er nog wat bij vertellen? Dan moet je even bij me komen staan.

05:32:59

Jan (Burgerberaad): Ik vond het heel mooi dat wij daarvoor uitgenodigd zijn. Er zijn 120 mensen geselecteerd om dat te maken en het eindrapport hebben we met elkaar samengesteld. Wij dragen het nu over aan de gemeente. Is het haalbaar en betaalbaar, dat is het punt. Wij zouden willen weten wat het eindresultaat gaat

worden. Als jullie dat terugkoppelen naar ons zou dat heel fijn zijn. Dat is mijn antwoord daarop.

05:33:29

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Jan, dank je wel. Sarah, jij komt zo dadelijk nog aan het woord. Wat mij betreft, overhandigen we nu het advies en gaan we weer verder. Ga je gang.

05:33:41

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Daar mag voor geklapt worden. Ja, zeker.

05:33:43

Zaal: [applaus]

05:33:53

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Jan en Sarah, dank je wel. Toch bijzonder, de vraag in ontvangst genomen en nu ook het advies teruggeven. Heel fijn. Ik kan van alles vertellen, maar het is natuurlijk veel leuker om het te horen van de deelnemers zelf. We hebben een ontwikkeling gezien bij de deelnemers die graag het woord hier willen nemen. Daarom wil ik vragen of Nowelia en Sarah naar voren willen komen om te vertellen hoe jullie het Burgerberaad hebben ervaren.

05:34:49

Sarah (Burgerberaad): Mijn naam is Sarah, ik ben 22 jaar. Ik heb de afgelopen periode meegedaan met het Burgerberaad. Ik kijk terug op een hele leuke en leerzame periode, waarin ik niet alleen veel heb geleerd over afval, maar ook veel heb geleerd over mezelf en hoe ik omga met afval. Dat heb ik meegenomen in de adviezen. Dat wilde ik daarover zeggen.

05:35:15

Nowelia (Burgerberaad): Ik ben Nowelia, ik ben achttien jaar en ik heb ook meegedaan aan het Burgerberaad. Ik woon mijn hele leven al in Groningen en toen ik die brief op de mat kreeg dacht ik, dat is vast een leuk avontuur. Ik wist niet zo goed wat ik kon verwachten, maar ik heb veel leuke dingen geleerd en ik ben blij dat ik mee heb gedaan.

05:35:39

Voorzitter: Mag ik jullie nog wat vragen? Ik doe het even zo, Voorzitter. Is dat oké?

05:35:43

Voorzitter: Mag ik jullie vragen wat jullie het meest bijgebleven is van het Burgerberaad. Heeft een van jullie daar antwoord op?

05:35:49

Nowelia (Burgerberaad): Voor mij was het dat ik naar Omrin ging. Dat is een afvalverwerkingsbedrijf en daar heb ik veel geleerd over hoe dat eigenlijk gaat. Ik had namelijk geen idee. Ik dacht, ik gooi het weg en ik kijk er verder niet naar. Daar heb ik veel leuke dingen geleerd en allemaal feitjes, die ik mijn vrienden en familie vertel, waardoor zij ook veel bewuster omgaan met hun afval.

05:36:15

Voorzitter: Jij, Sarah?

05:36:17

Sarah (Burgerberaad): Wat ik ervan heb meegekregen, is dat het heel gezellig was en dat we veel met elkaar hebben geleerd. Dat het eten heel goed verzorgd was, was ook een thema. Dat was super.

05:36:28

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Dat is het thema bij iedere bijeenkomst. Dat herkent u misschien.

05:36:36

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Willen jullie nog wat meegeven? We hebben de raadsleden hier en zij gaan op een gegeven moment het inhoudelijke advies met elkaar bespreken. Willen jullie ze nog wat meegeven ter overweging? Misschien kun je daar nog kort iets over zeggen?

05:36:49

Nowelia (Burgerberaad): Wij hebben met veel aandacht en veel plezier aan de adviezen gewerkt. Wij hopen dat jullie met net zoveel aandacht naar de adviezen kijken als wij eraan hebben gewerkt.

05:37:00

Sarah (Burgerberaad): Ik had het niet beter kunnen zeggen.

05:37:04

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Dank jullie wel.

05:37:19

Zaal: [applaus]

05:37:19

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Dat is leuk om van jullie terug te horen. Echt tof, twee van de jongste deelnemers die hier voor jullie gaan staan. Dank daarvoor. We zagen jullie ook al in het filmpje voorbij komen, dus jullie hebben heel actief meegedaan. Ik wil jullie wat vragen stellen. Dan moet je even je hand opsteken. Jullie zijn van mij gewend dat ik rondloop met de microfoon, maar hier is de situatie net iets anders ingericht. Is het oké dat ik wat vragen stel? Schroom niet om wat te zeggen. Ik ken jullie allemaal een beetje, dus volgens mij is dat geen probleem.

05:37:55

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Ik ben heel benieuwd. We hebben net Nowelia en Sarah gehoord, maar hoe hebben jullie het ervaren? Hoe kijken jullie terug op wat jullie hebben meegemaakt? Wie wil daar wat over zeggen?

05:38:17

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Volgens mij wil jij wat zeggen of niet? Ja, dan kun je jouw microfoontje aandrukken.

05:38:25

Spreker (Burgerberaad): Ik had in eerste instantie niet verwacht dat ik de vraag zou krijgen. Ik vond het erg interessant dat we vanuit verschillende manieren van afvalverwerking met verschillende experts een kijkje in de keuken konden krijgen. Voor mij heeft dat in de breedste zin veel bewustwording opgeleverd, ook over wat ik

zelf als inwoner of burger daaraan kan bijdragen. Het heeft ook veel tips opgeleverd. Er werden veel ideeën uitgewisseld en dingen genoteerd. Dat wilde ik erover zeggen.

05:39:12

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Heel goed, dank je wel. Iemand anders nog? Ik zag net iemand anders nog een beetje twijfelen. Ga je gang. Je kunt op het knopje drukken en dan gaat de microfoon aan.

05:39:21

Spreker 2 (Burgerberaad): Wat mij in het begin duidelijk werd gemaakt, is dat wij een advies geven aan het eind - hier dus - tenzij het te duur en onuitvoerbaar is. Op dat moment dacht ik dat het één groot advies zou zijn. Nu zijn het uiteindelijk een heleboel kleine adviezen en ik hoop echt dat er veel van overblijft. Dat is een beetje mijn zorg. Het zijn dus niet één of twee adviezen, maar meer dan dertig. Ik hoop dat het niet verkruimelt, dat het niet naargelang het uitkomt en toegestaan is, wordt uitgevoerd, maar dat zoveel mogelijk uitgevoerd wordt.

05:40:08

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Dat is een mooie toevoeging en een mooie oproep. Het gaat voor jou om de bundel adviezen in zijn totaliteit waar jullie aan gewerkt hebben.

05:40:19

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Els, mag ik jou ook wat vragen? Wat had je van tevoren verwacht en is dat uitgekomen? Hoe heb jij de bijeenkomsten beleefd?

05:40:32

Els (Burgerberaad): Ik weet niet wat ik van tevoren verwacht had, maar ik vond het een mooi instrument. Mooi dat de gemeente hier gebruik van maken om de mening en de ideeën van burgers te horen. Alleen daarom vond ik het al boeiend om mee te doen. Het heeft mij verrast hoeveel inzet en goede ideeën iedereen had en met hoeveel respect iedereen met elkaar omging. Vooral dat laatste is in deze tijd ontzettend plezierig. Het is goed om met honderd mensen eens te voelen dat het goed en gezellig gaat. Dat is me erg bijgebleven van alle zes bijeenkomsten.

05:41:14

Voorzitter: Dank je wel. Lars, hoe is het voor jou? Hoe heb jij het contact ervaren met de andere deelnemers?

05:41:25

Lars (Burgerberaad): Het was vanaf het begin gelijk goed. Je merkte dat iedereen er vol voor ging. Op een gegeven moment gedurende de bijeenkomsten, kom je steeds weer dezelfde mensen tegen. Ik vond het leuk. Wij hebben nu met een paar mensen nog een app groepje en hebben af en toe contact, dus dat is leuk. Wat ik het meest verrassende vond, was dat we over het algemeen vrij eensgezind waren met zijn allen. Zeker naar de laatste bijeenkomsten toe hebben we elkaar van onze standpunten kunnen overtuigen en goed naar elkaar geluisterd. Volgens mij hebben wij daardoor samen een supermooi advies geschreven.

05:42:14

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Is er een moment wat jou specifiek is bijgebleven als een bijzonder moment?

05:42:20

Lars (Burgerberaad): Ja, Omrin. Ik zie al mensen om me heen knikken. Je weet dat er iets gebeurt met het afval, dat is net ook al gezegd, maar hoe dat precies gaat, daar heb je geen weet van. Daar zie je het met je eigen ogen en dan ga je er toch anders naar kijken. Ik denk dat dit echt bij heeft gedragen. In ieder geval aan de adviezen, waar ik aan mee heb gewerkt, heeft dat echt een positieve bijdrage gegeven.

05:42:50

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Dank je wel. Dat hoor je vaker. Het is een goede suggestie om het meer zichtbaar te maken. Dank je wel. Wil iemand anders nog een ervaring delen over het Burgerberaad? Ga je gang.

05:43:07

Spreker 4 (Burgerberaad): Ik woon aan de zuidkant van de stad. Ik heb een sloot waarin ik mijn groenafval doe en ik heb alle mogelijkheden. Bij het Burgerberaad werd me in één keer duidelijk hoe groot het verschil is. Andere mensen hadden het over dingen, waar ik nooit over na hoeft te denken. Ik heb in mijn schuur een karretje staan en als ik het spullen wil wegdoen, breng ik het naar het grofvuil. Dat was een eyeopener. Ondergronds mijn afval kwijt ben ik nog nooit mee bezig geweest. Ik vond het heel leuk, dat jullie uit heel Groningen mensen hadden gekozen. Ik kwam van de zuidkant van de stad en kreeg een hoop mee. Dat vond ik erg leuk.

05:43:55

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Leuk om te horen! Het was inderdaad een Groningen in het klein, hoe we dat zo mooi noemen iedere keer, qua afspiegeling, dus dat zag je ook terugkomen. Misschien is het leuk om te kijken of de raadsleden nog vragen willen stellen aan de deelnemers. Ik zie volgens mij wel wat enthousiasme bij sommigen. Ik ben niet helemaal thuis in de namen, dus misschien kunt u mij daarbij helpen.

05:44:16

Voorzitter: Ik ga mijn best doen. Er zijn ongetwijfeld vragen, want doorgaans zijn politici zelden zo lang stil. De heer Staijen.

05:44:24

De heer Staijen (Groep Staijen): Dank u, Voorzitter. Laat ik beginnen met een algemene opmerking. Wat mij heel erg opviel toen ik hier net ging zitten, is de brede samenstelling van deze groep. Het is goed verdeeld over zowel leeftijden als achtergronden. Verder vind ik het een prachtige samenwerking tussen overheid en burger en dat is een hoeksteen van de democratie. Zo zou het althans moeten wezen, maar het is iets wat helaas in de laatste decennia te vaak verloren is gegaan.

05:44:54

De heer Staijen (Groep Staijen): Ik heb één vraag naar aanleiding van wat een van de eerste dames zei tijdens jullie interview. Zij had het over dertig adviesjes in plaats van één grote en zij maakt zich zorgen over of de gemeenteraad het eventueel betaalbaar vindt. Ik verkeerde echter in de veronderstelling dat de dertig adviesjes

ambtelijk al enigszins gescreend waren op haalbaarheid en betaalbaarheid. Dat is mijn vraag.

05:45:23

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Ik denk dat de zorg zit in dat het een bundel adviezen moet blijven. Inderdaad, we hebben tussentijds gekeken naar de bij het mandaat horende randvoorwaarden vanuit de raad en daar zat betaalbaarheid in. Daar zijn ook gesprekken over geweest, dus daar is inderdaad naar gekeken. Echter, wij zijn inwoners en geen beleidsmedewerkers. We hebben dat meegenomen, maar uiteindelijk zal dat advies nog uitgewerkt moeten worden om te kijken wat daar echt de impact van zal zijn. Dat is denk ik de nuance en de zorg die daar ook bij hoort.

05:46:00

Voorzitter: Is daarmee uw vraag beantwoord?

05:46:02

De heer Staijen (Groep Staijen): Ja, dank u wel.

05:46:04

Voorzitter: Mooi! Zijn er nog meer vragen? Mevrouw Poelstra.

05:46:08

Mevrouw Poelstra-Bos (D66) : Dank u wel. Dank jullie allemaal voor deze fantastische bijdrage die jullie hebben gegeven aan onze gemeente om deze afvalvrij te maken voor zover mogelijk en dat jullie daar zoveel tijd in hebben gestoken. Ik ben benieuwd of er ook adviezen bij zijn, waarvan je zegt, dat is zo no-nonsense, daar moet je meteen mee aan de slag en dat is het eerste wat jullie moeten oppakken. Daarnaast is er een bundeling mogelijk daarin, maar dat zullen we straks gaan lezen, om ze inderdaad zoveel mogelijk samen te houden. Met het aantal kilo's en de euro's moeten we dat zelf misschien nog gaan verbinden met hulp van de ambtenaren. Ik ben benieuwd wat je zou aanbevelen om als eerste mee aan de slag te gaan.

05:46:53

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Ga je gang.

05:46:55

Spreker 5 (Burgerberaad): Uiteindelijk zijn we het denk ik met zijn allen eens dat GFT eruit filteren een van de grotere problemen is binnen ons afvalsysteem. In meerdere adviezen komt GFT voor. Ik denk dat daar de grootste slag geslagen kan worden qua winst.

05:47:15

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Dank je wel. Het mooie is dat overal in het rapport de stemverhouding bij staat. We hebben gestemd over de adviezen. Die percentages zijn hoog, dat werd net al opgemerkt. De adviezen zijn met hoge percentages aangenomen. Dit is het resultaat van zes hele dagen met elkaar aan de slag zijn, schaven aan adviezen, tussentijds feedback vragen aan elkaar, met deskundigen overleggen en kijken hoe het daar is. Dat die percentages zo hoog zijn, geeft ook de kracht van het adviesrapport aan. De grens van een meerderheid van twee derde hebben we unaniem vastgesteld met de deelnemers. Ze zeiden, we willen zo een hoge grens - dezelfde grens als bij een grondwetswijziging - omdat we

willen dat er breed draagkracht voor is. Dat is ook wat dit Burgerberaad jullie meegeeft.

05:48:07

Voorzitter: Dank u wel. Nog aanvullende vragen? Mevrouw Gierkink, PvdA.

05:48:13

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt allemaal voor jullie harde werk. Ik ben bijna een beetje jaloers, want bij ons gaat er niet altijd zo gezellig aan toe als we plannen met elkaar bespreken.

05:48:21

Voorzitter: Valt reuze mee, hoor. Mevrouw Gierkink.

05:48:25

Mevrouw Gierkink (PvdA): Los daarvan ben ik benieuwd. Dit is het eerste burgerberaad dat we gehad hebben. Zijn er voor de toekomst bepaalde onderwerpen waarvan jullie als ervaringsdeskundigen denken, dit zouden goede onderwerpen zijn om een burgerberaad voor te organiseren of juist onderwerpen waarvan jullie denken, dat zou niets worden? Daar ben ik benieuwd naar.

05:48:49

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Wie heeft een volgend onderwerp voor het Burgerberaad? Nowelia.

05:48:55

Nowelia (Burgerberaad): Ik denk dat het misschien goed is om een burgerberaad te hebben over veiligheid in de stad. Als jonge vrouw in de stad merk ik namelijk soms dat ik me niet altijd veilig voel. Dat is een belangrijk onderwerp om het over te hebben, denk ik.

05:49:19

Voorzitter: Dat rekent op instemming. Dan ga ik door. De heer Van Zoelen, Partij voor de Dieren.

05:49:23

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank. Mooi dat jullie zo een mooi traject hebben doorlopen en voor onze raad is het mooi dat we nu een mooi rapport hebben. Ik ben benieuwd over welk punt de meeste discussie was. Waar dachten jullie, hier heb ik toch wel een heel andere mening dan mijn buurman of buurvrouw?

05:49:44

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Ga je gang.

05:49:48

Lars (Burgerberaad): Ik zat in de groep die heeft gekeken naar Diftar en daar is behoorlijk over gediscussieerd. We hebben drie varianten van Diftar uitgewerkt en die zijn met twee derde weggestemd. Dat was jammer voor ons, maar het was heel duidelijk. Ondanks dat we er behoorlijk stevig aan gewerkt hebben en we naar ons idee een heel goed plan hadden uitgewerkt, heeft dit het niet gered.

05:50:22

Voorzitter: Daar heeft deze raad ervaring mee. Er is nog een aanvulling.

05:50:27

Sarah (Burgerberaad): Ik zou graag een aanvulling doen. Er is een deskundige uit de Randstad gekomen om te praten over hoe dit in de gemeente Amsterdam wordt uitgevoerd. Ook bij de gesprekken met haar was er een heleboel discussie. Daar heeft een heleboel discussie plaatsgevonden. Zelfs voordat de voorstellen überhaupt ter sprake kwamen, was het al een heel verdeeld onderwerp.

05:51:10

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Dank je wel voor een goede toevoeging. Een duidelijke uitkomst en duidelijk resultaat, maar je ziet dat op meer onderwerpen discussie was. Ik denk dat je goed duidt, dat dit ingewikkeld was. Ik weet nog goed dat we de ambtelijke reactie terugkregen op de conceptadviezen. Ik wil complimenten uitspreken voor de ambtelijke reactie. Dit is mijn vijftiende burgerberaad in de afgelopen paar jaren. Het was neutraal, het was volledig en het was inhoudelijk sterk. Normaal gesproken, krijg je van de gemeente die reactie en ga je daarmee aan de slag. Echter, het bijzondere was dat tijdens die bijeenkomst de mensen van de gemeente, die de reactie hadden geschreven, ook aanwezig waren. Je kon er dus ook nog vragen over stellen en dat gebeurde volop. Rob, ik hoef jou maar aan te kijken; dat was een leuke dag, maar ook een pittige dag.

05:52:05

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): We hebben er uitgebreid over gesproken. Uiteindelijk is het in een advies vertaald en dan zie je dat uit de stemming, die je met elkaar afsprekt, een bepaalde uitslag komt. Dat is ook mooi, want het is natuurlijk niet zo dat elke inwoner of elke deelnemer aan alle adviezen heeft kunnen werken. Op een gegeven moment ga je groepjes maken. Je gaat je richten op bepaalde thema's die voor jou belangrijk zijn. Je laat je goed informeren wat er elders gebeurt, maar je vertrouwt ook op de intelligentie van het collectief. Het is een mooie vangst van dit burgerberaad dat het heel goed is gelukt om die kruisbestuiving goed te krijgen door die hele groep.

05:52:44

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik of er nog vragen zijn. Naar de heer Van de Vendel ga ik zo meteen. De heer Van Zoelen probeerde aanstalten te maken voor een korte vervolgvraag.

05:52:53

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Er kwam net iets tussendoor. Ik vond het een heel mooi beeld wat hier geschetst werd. Mijn buurvrouw vroeg net wat valt op of wat heeft prioriteit. Dan hoor ik heel duidelijk GFT en dat zie je terug. Aan de andere kant, ik bladerde even het rapport door, zie ik dat een voorstel voor belonen naar gebruik is afgewezen. Daar voel je die discussie over we willen wat met GFT doen. Dat geeft een mooi beeld en ik hoop dat we dat als raadslid uit het rapport kunnen destilleren.

05:53:29

Voorzitter: Dan was er nog een vraag van de heer Van de Vendel, GroenLinks.

05:53:32

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Ik heb nog een vraag. Er komt een enthousiast beeld naar voren in de presentatie. Wat zouden jullie voor een ander burgerberaad

willen meegeven? Bijvoorbeeld, verbeter dat, want dan wordt het nog beter of als je hier op let, wordt het nog beter. Is er iets wat bij jullie naar boven komt?

05:54:00

Spreker 6 (Burgerberaad): Ik heb twee punten, want ik wilde ook nog iets tegen jou zeggen. Wat kon eventueel beter? Het is lastig, omdat de adviezen erg verschillen in ingewikkeldheid. Sommige adviezen waren binnen de tijd prima, zoals ze nu zijn. Echter, sommige adviezen waren wat ingewikkelder en daar kwam wat meer bij kijken. Wat mij betreft, was daarvoor de tijd te kort om daar echt de diepte in te gaan. Dat is misschien iets om naar te kijken. Misschien zeg je, we gaan met een kleine groep verder met de adviezen die wat meer tijd nodig hebben of iets in die trant.

05:54:47

Spreker 6 (Burgerberaad): Ik wilde graag nog wat zeggen. Ik vond het een hele mooie vraag over welke onderwerpen nog meer op deze manier behandeld zouden kunnen worden. Misschien is het een idee, want ik denk dat mensen na moeten denken over wat daarvoor geschikt zou zijn, om daar nog een vraag over uit te doen. Eventueel aan de deelnemers van het Burgerberaad of aan een andere steekproefgroep. Ik vind het een mooie manier en ik vond het bijzonder om hier deel van uit te maken.

05:55:35

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Dank je wel. Jij wilde nog wat zeggen.

05:55:38

Spreker 7 (Burgerberaad): Over wat zou beter kunnen. Ik kom uit de gezondheidszorg voor verstandelijk gehandicapten. Het heeft me van begin af aan verbaasd hoe ongelooflijk mooi en goed het allemaal verzorgd was en hoeveel mensen er waren. Verbeterpunten op dat gebied zijn er denk ik niet. De mond viel me wagenwijd open over hoe het allemaal ging en wat er aan eten was. Vooral de eerste keer bij binnenkomst met al die mensen die daar stonden: 'u kunt daarlangs, u kunt daarlangs en u kunt daarlangs'. Ik had eventjes zoiets van, zo kan het dus ook. Ik vind het rijk. Ik vind het mooi en ik ben er trots op dat dit gebeurt. Dat vind ik echt. Ja, verbeteren? Ik vond het heel mooi.

05:56:29

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Daar word je toch bijna stil van. Dat is mooi om te horen. Dank je wel voor die mooie woorden.

05:56:37

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Ik snap de worsteling die jij hebt, je bent ergens hard mee aan het werk en voor je gevoel is dat misschien nog niet af. Dan wil je nog een hele dag ertegenaan, maar anderen zijn er misschien al klaar mee. Dat is bij ieder burgerberaad een worsteling. Soms heb je adviezen, waar je nog wel drie dagen aan kunt werken, maar ergens moeten we het over geven. Het is een terecht punt dat je differentieert tussen adviezen en dat je misschien voor sommigen nog wat extra moet organiseren. Een waardevolle tip. Dank je wel. Nog meer tips?

05:57:09

Voorzitter: Een laatste toevoeging in het kader van de tijd? De laatste toevoeging aan het eind.

05:57:21

Spreker 6 (Burgerberaad): Ik ben benieuwd hoe jullie aankijken tegen een boekwerk met adviezen krijgen. Het zijn er niet een paar, maar het zijn er best wat. Ik ben benieuwd hoe dat bij jullie ontvangen is.

05:57:36

Voorzitter: Dat is altijd gevaarlijk, want dan ga ik zeggen dat dit niet de plek en het moment is om hier meningen over uit te wisselen. Voelt één van jullie zich geroepen om daar kort op te reageren?

05:57:49

Voorzitter: De heer Brandenburg - altijd genuanceerd - SP.

05:57:53

De heer Brandenburg (SP): Altijd genuanceerd, maar ook altijd kort, Voorzitter. Het lastige is dat wij ze nog niet gezien hebben. Ja, jij wel. Je had ze kunnen doorgeven.

05:58:05

De heer Brandenburg (SP): Dat is ingewikkeld. Verder is het ons vak om met veel adviezen politiek te bedrijven. Ik denk dat het wel goed komt. Hoe meer, hoe beter. Ik denk dat we allemaal ontzettend blij zijn met zo een boekwerk.

05:58:19

Voorzitter: Dat lijkt mij een mooie afronding. We gaan het zeker nog uitgebreid bespreken, want ik vermoed dat het bij ons in de raad uitgebreid naar voren komt in zowel een toelichtende sessie als nog een politiek debat. Die zijn natuurlijk wederom voor jullie te volgen, zowel online als hier op de publieke tribune. Dan sluit ik mijn deel hier mee af en mag jij het weer overnemen.

05:58:41

De heer Heiner (VVD): Dank je wel. Ik ben blij met hoe we hier vanavond zitten. Wij stralen niet alleen uit in woorden, maar ook in hoe wij hier vandaag zijn met een deel van de hele groep, dat we het belangrijk vinden dat we hier hard aan gewerkt hebben en dat we een flinke investering hebben gedaan. Nu is straks de politiek aan zet. Ik zou jullie iets willen vragen. Iemand zei dat laatst tegen mij in deze woorden, dus ik gebruik dat even of ik leen het. Als jullie met die adviezen bezig gaan, neem het zorgvuldig door en ga ermee aan de slag, maar zorg ook dat je er een GPS- tracker aan hangt, zodat we kunnen zien waar die adviezen blijven. Niet alleen na jullie eerste reactie, maar ook volgend jaar en misschien zelfs daarna. Koppel dat alsjeblieft terug naar ons allemaal, zodat wij weten wat met de bundel van adviezen wordt gedaan. Dat misschien als laatste een oproep aan u. Hartelijk dank ook voor jullie fijne vragen.

05:59:40

De heer Koster (Voorzitter Burgerberaad): Jullie bedankt. Ik ga jullie zo dadelijk nog wel spreken, maar er komt toch een soort van einde. Voor jullie is dit het einde van een reis en hier is het startschot dat jullie ermee aan de slag gaan. Dit is het moment van de overdracht van het stokje. Dank en de afsluiting zal worden gedaan door de dame die ook de opening heeft gedaan. De wethouder.

06:00:12

Mevrouw Wijnja: Wij doen altijd graag iets met cirkels in dit huis, dus dan maken we het rond. Ik ben heel blij dat jullie hier allemaal zijn vandaag. De eerste keer kwam ik

met een aantal raadsleden naar het Harm Buitenplein bij jullie eerste bijeenkomst en nu zijn jullie vanavond bij ons. Dat waardeer ik zeer. Ik weet niet in hoeverre jullie je dat realiseren, maar wat jullie hebben gedaan voor Groningen de afgelopen periode is heel bijzonder. Het idee om het eerste burgerberaad van Groningen te houden is hier ontstaan, maar vervolgens is dat voor iedereen de eerste keer. Niet voor Robin en zijn mensen, dus gelukkig hadden we hen erbij. Ik ben blij om te horen, ik heb dat via het roddelcircuit al een beetje gehoord, dat iedereen erg te spreken was over het werk wat de ambtenaren hebben verzet.

06:01:06

Mevrouw Wijnja: Ik ben blij dat je daar nog iets over zegt, want ook voor hen was het de eerste keer. Voor jullie uiteraard ook. Wij kunnen van alles en nog wat organiseren en we kunnen hier een vraag bedenken die we graag willen stellen, maar zonder inwoners van onze gemeente die bereid zijn om hun tijd, aandacht en liefde aan zo een vraagstuk te besteden, is er geen burgerberaad. Alleen door jullie tijd en inzet is dat burgerberaad een succes geworden.

06:01:37

Mevrouw Wijnja: Ik heb de adviezen ook nog niet allemaal gezien, maar ik mocht wel snel even kijken. Wat ik in ieder geval heb gezien en waar ik heel blij van werd, is dat een heel groot gedeelte van het Burgerberaad heeft gezegd: "Wij zijn hier helemaal nog niet klaar mee en we willen eigenlijk wel betrokken worden". Dat vind ik heel leuk. Ik vind afval ook een superinteressant onderwerp, dus ik snap dat helemaal. Dat vind ik belangrijk, want dat is de kritiek die je wel eens hoort over dit soort middelen; je gaat wat doen en iedereen is enthousiast en daarna gaat iedereen een beetje door met zijn of haar leven. Ik zie dat als onze opdracht. Ik heb het goed gehoord en wij knopen dat over de tracker vanuit de gemeente Groningen goed in onze oren.

06:02:22

Mevrouw Wijnja: Die mensen daar en ik zitten vrijdag om tafel om de eerste vervolgstappen te bespreken, dus weet dat wij er meters mee maken en er goed op zullen passen. Daarna is het aan de gemeenteraad om er een oordeel over te vellen. We houden een kort lijntje met jullie. Dank nogmaals dat jullie hier zijn. Misschien ben je voor het eerst in dit gebouw of misschien niet. Wij hebben sinds de verbouwing helemaal beneden een hele mooie zaal, de Anda Kerkhovenzaal. Daar staat een hapje en een drankje voor jullie.

06:02:56

Mevrouw Wijnja: Ook voor jullie, net als elke week. Tim heeft alweer honger, ik zie het.

06:03:01

Mevrouw Wijnja: Ik wil jullie uitnodigen om mee naar beneden te gaan om het Burgerberaad op een mooie manier af te sluiten. Ik wens jullie nog een hele fijne avond. Dank jullie wel.

06:03:22

Voorzitter: Wil jij nog iets zeggen, Robin?

06:03:24

Voorzitter: Dan bedank ik voor de formaliteit u allen voor uw inbreng en sluit ik hierbij de vergadering.

06:04:19

Voorzitter: Ter correctie van de eerder gedane mededeling. De drankjes en het hapje zijn in de zaal hiernaast, in de foyer, dus we gaan niet naar beneden. Hoe mooi het daar ook is, het drankje en hapje zijn hiernaast.